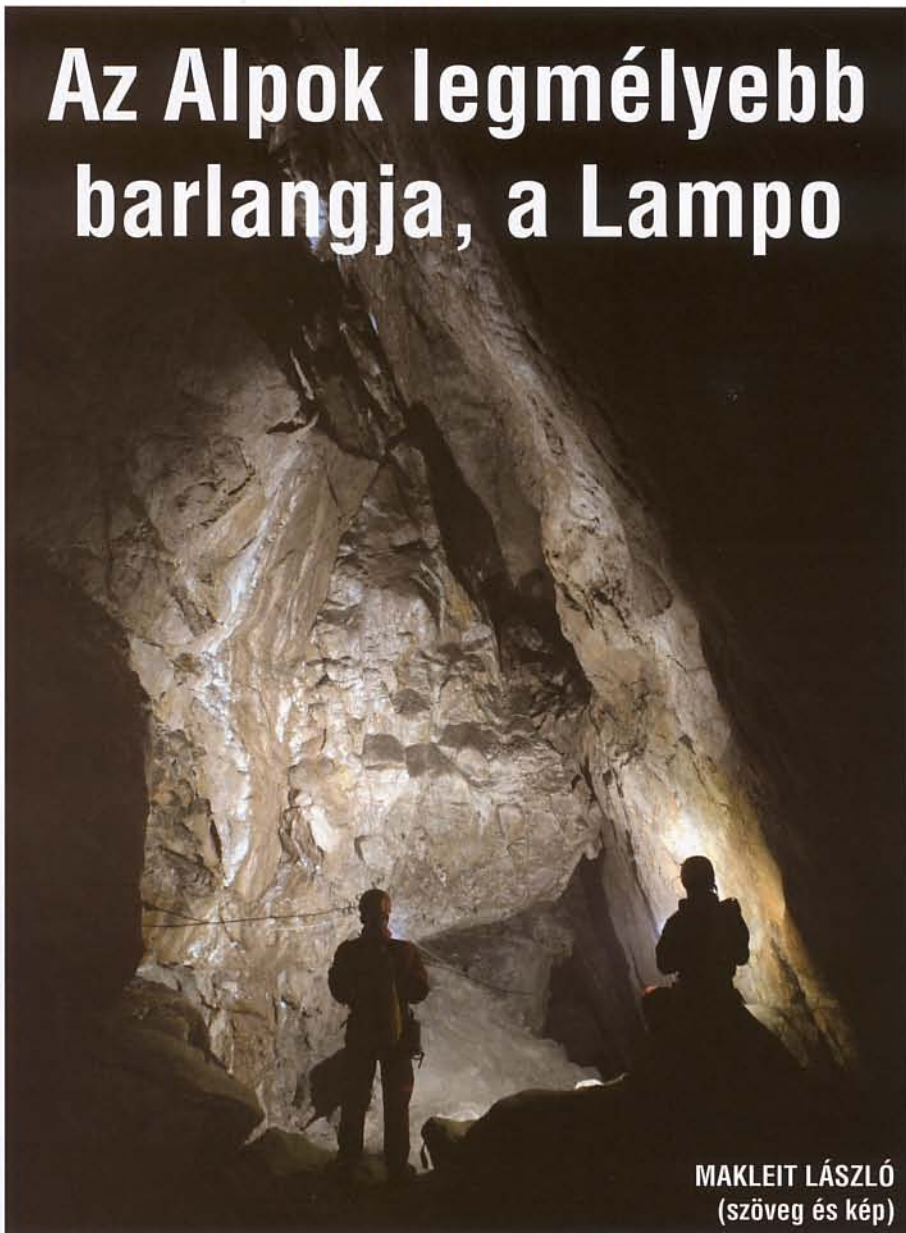

Az Alpok legmélyebb barlangja, a Lampo

MAKLEIT LÁSZLÓ
(szöveg és kép)

1998-ban szenzációs hír járta be a szakmai sajtót: az osztrák Leoganger Steinberge-hegységben található Lamprechtsofen (Lampo) barlangról bizonyosodott be, hogy ez a világ legmélyebb barlangja. A siker – éppúgy, mint a feltárás több korábbi lépése – lengyel kutatók érdeme. Andrzej Ciszewski és csapata 1998. augusztus 19-én kötötte össze a PL-2 barlangot és a Lampot, és az elért 1632 méteres mélységet ekkor még egyetlen ismert barlang sem szárnyalta túl. A Lamprechtsofen 2001-ig állhatott a képzeletbeli ranglétra legfelső fokán, amikor a Grúziához tartozó Abkháziában fel-

fedezett –1710 méteresként regisztrált (azóta –2190 méterig kutatott) Voronya (Krubera)-barlang vette át az első helyet.

A BARLANGOK VILÁGVERSENYÉBEN

Az említett felfedezésekkel a barlangok mélységi rangsora korántsem dőlt el. A nagy rivális, a francia Mirola-zsomboly –1733 méterével átmenetileg megelőzte a Lampo-t, de később módosították adatait, és jelenleg 1626 méteres mélységével ismét az osztrák barlang mögé szorul. Időközben újabb grúz barlang hívta fel magára a figyelmet. A kimondhatatlan nevű Illyuzia-Mezhonogo-Snezhnaya –1753 méterrel került a Lampo elé, amelynek mélysége pillanatnyi-lag a bronzéremre elegendő. Az állapot viszont kevés helyen olyan pillanatnyi, mint épp a barlangok mélységi sorrendjében. Amennyiben siker koronázza a törökországi Aladaglar-hegységben folyó kutatásokat, a Kuzgun-barlang könnyen boríthatja a sorrendet. A környék geológiai adottságai alapján nem kizárt, hogy rövidesen újabb szenzáció

A Leoganger Steinberge hatalmas barlangok otthona

röppen fel, és ezt olvashatjuk: A világ legmélyebb barlangja...

A jó öreg Lampo-nak – úgy tűnik – meg kell elégedni azzal, hogy Ausztriában és egyben az egész Alpokban megőrizte vezető szerepét. Ötven kilométert alig meghaladó hosszúságával ebben a kategóriában labdába sem rúghatna.

GPS NÉLKÜL NEM TANÁCSOS

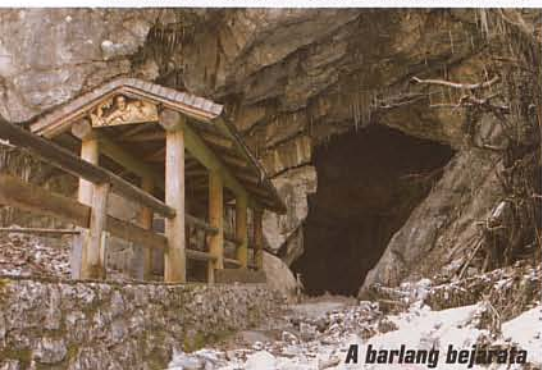
A Lamprechtsofen története több évszázadra nyúlik vissza. A legenda szerint a barlang névadója egy Lamprecht nevű lovag. Keresztes hadjáratáról kincsekkel tért vissza várába, mely egykor ebben a völgyben magasodott. Vagyonát két lánya örökölte, őket azonban rövidesen kirabolták, és az értékeket a barlangban rejtették el. Egymás után érkeztek a szerencselovagok, míg végül a salzburgi előljáróság 1701-ben úgy döntött, lezárja a bejáratot. A heves áradások ugyan hamar megrongálták a falazatot, az akció azonban mégis felhívta a figyelmet a kincsvadászat veszélyeire. Bár a barlang módszeres kutatása már 1883-ban elkezdődött (erre utaló feliratokat bőséggel találunk a falakon), még 1905-ben, a hivatalos megnyitás évében is több emberi csontvázat találtak. Valaha a geocaching is az extrém sportok kategóriájába tartozott!

INDULJUNK EL A KÁLYHÁTÓL!

A nyelvtörő Lamprechtsofen barlang elnevezésének első fele tehát Lamprecht lovag nevét őrzi. De hogy jön ehhez az Ofen, ami a ma használt német nyelvben elsősorban tűzhelyet, kemencét, ritkábban bányavágot jelent. Egykor a Salzburg környéki tájnyelvben Ofen néven említették a barlangokat, a Lampo teljes neve tehát egyszerűen Lamprecht barlangja.

TÚRA ELŐTT FOGYÓKÚRA AJÁNLATOS

A magyar túrázók általában február folyamán keresik fel a barlangot, a tavaszi olvadás előtti időszakban ugyanis még a vizes szakaszok is biztonságosan járhatók. A túra több szempontból is rendkívül kényelmesnek mondható. A hatalmas vertikális kiterjedésű barlangba alulról jutunk be, ahonnan a járatok főként felfelé, illetve

A barlang bejárata

vízszintesen vezetnek. Ha egy csapat elfáradt, „egyszerűen” kísétál a barlangból. A legelső járatszakasz a nagyközönség számára is nyitva áll, majd kis ajtón átbújva kezdetjük az igazi túrát. Ahol szükséges – néha ott is, ahol felesleges –, kötelek, létrák, dűbelek segítik vagy hátrálhatják a közlekedést. Leesni szinte lehetetlen, inkább arra kell figyelni, fel ne akadjunk valahol. A barlangban kevés a cseppkő, ami mégis feledhetetlenné teszi az itt töltött időt, a termek és járatok mérete, valamint a patakok, tavacsák, vízesések képe. Kúszodával csak az első bivaknak nevezett pihenőhely után találkozunk, ez azonban még a vékonyabb túrázóknak is tartogathat kellemetlen meglepetéseket. A szűk járathoz éles kőbordák társulnak, amin a hosszabb túrára igyekvőknek természetesen a transzportzsákot is át kell juttatni. A barlang rendkívüli tagoltsága jó tájékozódó képességet igényel. Visszafelé mi is egy másik

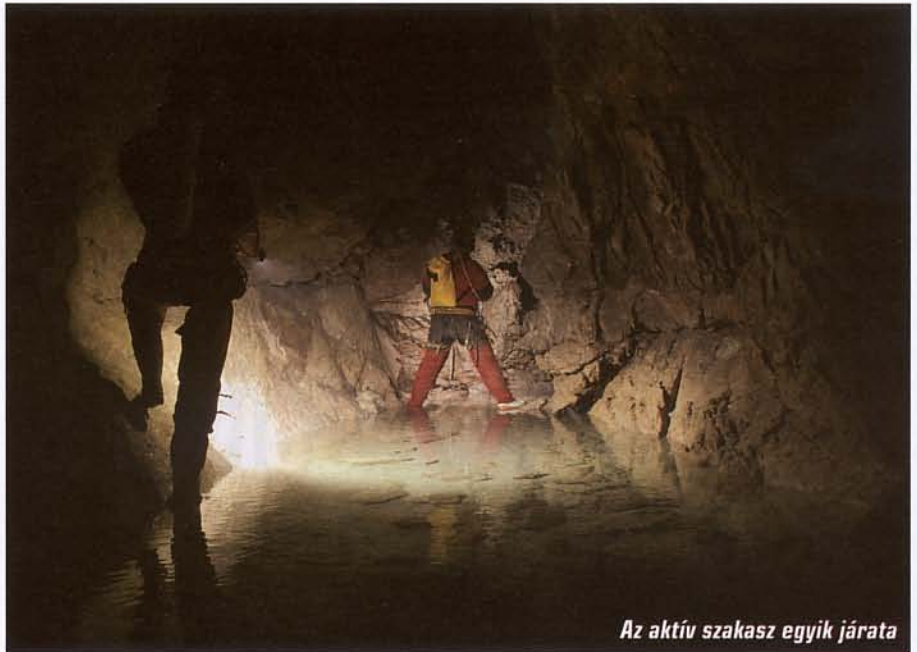

A feltárás kezdetét falfeliratok jelzik

kúszodába keveredtünk be, ami az eredeti alatt vezetett, és még annál is szűkebb járaton préseltük át magunkat.

MELEG ALÁÖLTÖZÉS SEM VÉD A DERMESZTŐ VÍZTŐL!

A tájékozódást könnyítette, hogy engedélyünk nem tette lehetővé a barlangi éjszakázást, így minden nap végén ki kellett jönni, majd másnap a már ismert járatokon mentünk egyre beljebb. A bejárathoz közeli, leglátogatottabb szakaszon is előfordul, hogy víz vagy szakadék fölött kötélhídon kell áthaladni, biztosításként mellhevedert és kantárt érdemes használni. Beljebb a beépített biztosítások már szerényebbek, a

Az aktív szakasz egyik járata

formák merészebbek, itt inkább beülő felvétele ajánlott. A téli túra során tekintetbe kell venni a csapat összetételét, tempóját és a barlangi levegő 3–4 fokos hőmérsékletét, tehát érdemes meleg aláöltözetet viselni.

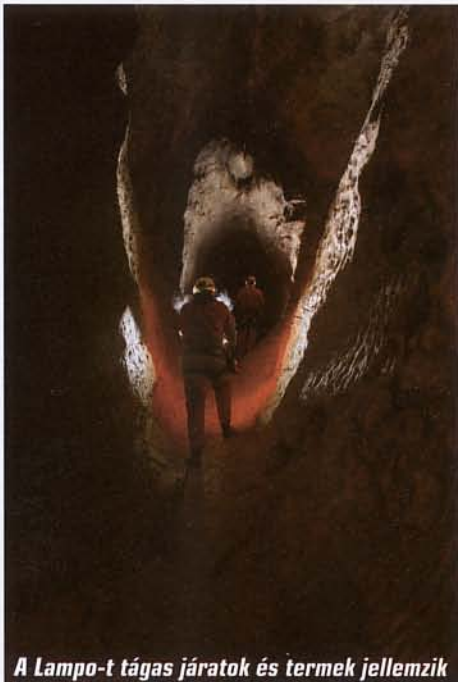
Aki nem kellően figyelmes, megtapasztalhatja, hogy a víz hőmérséklete nem sokkal melegebb a levegőnél. A Gründsee-n (Zöld-tó) tutaj és csigán futó kötelek segítségével lehet átjutni, a tutaj pedig egyszemélyes. Csapatunk 2006-os túráján amellet, hogy ketten telepedtek a járműre, a szűkebb résznél egyikük még hátra is dőlt. Kibillent egyensúlyát a kötél segítségével próbálta meg helyreállítani, de ezáltal a tutajt is kirántotta maga alól. A kényszerű fürdésre utólag mindenki humorosan tekint, az ilyen eseteket azonban jobb elkerülni. Az említett tavacska a bejáratától több óra járásnyira található.

A VÍZBETÖRÉS TIPIKUS BALESET ERREFELÉ

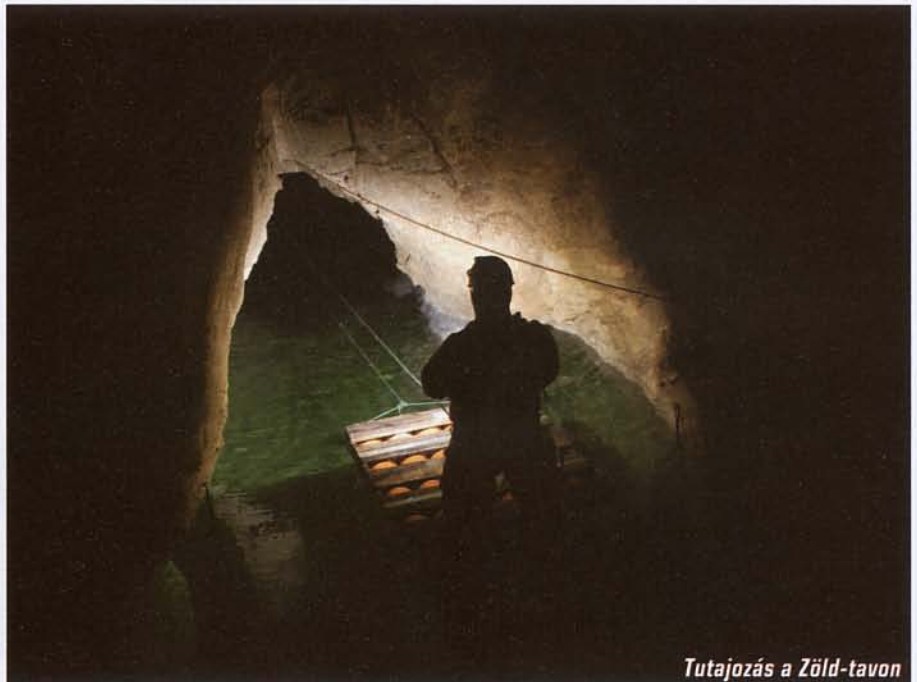
Vízbetörés a turisták számára megnyitott termekben is előfordulhat, ezért heves esőzéseket

követően és olvadás idején a látogatás szünetel. A barlang kiépített részén riasztórendszer helyeztek üzembe, még biztonságosabbá téve a közlekedést. A barlang jellegéből adódóan néha így is előfordul, hogy menteni kell. 1991. januárjában négy német barlangász két napot töltött a mélyben, időközben azonban kint jelentős olvadás kezdődött. Szerencsés kijuttatásukhoz tizenhét osztrák barlangi mentőnek, köztük két bűvárnak több órányi munkájára volt szükség. 1998. nyarán – röviddel azután, hogy világrekorderré vált – a barlang újra megmutatta igazi arcát. A heves esőzések következtében tizennégy turista, köztük hét gyermek rekedt benn, míg végül az éjszaka folyamán sikeresen kimentették őket.

A 2007. télutóján érkezett korai olvadás miatt a mi engedélykérelmünket is elutasították. Örülünk, hogy csapatunk 2008-ban – ki elsőként, ki ismételtlen – eljuthatott a Lampo-ba.

A Lampo-t tágas járatok és termek jellemzik

Tutajozás a Zöld-tavon